

Kritisismo sa New Testament Pinoy version Catholic Edition: Isang suring-salin

<https://doi.org/10.58870/berj.v8i1.58>

Marvin R. Reyes

College of Arts and Sciences
San Beda University, Manila, Philippines
mreyes@sanbeda.edu.ph

Abstract

It was year 2018 when Philippine Bible Society released a new version of bible that designed in accordance with the language of the new generation. This is a version that deviates from the conventional way of bible translation, bible interpretation and bible writing. The *New Testament Pinoy Version Catholic Edition* was considered as an alternative document which has a new or different stylistics that defined the biblical contexts *i.e.*, the teachings and words of Jesus Christ. As mentioned, this is different from what has been the standard biblical version. However, this style of translating has been coincided within two languages *i.e.*, Filipino and English. Code-switching is no longer new as a discourse. It was being used either in technical or creative writing or even in some specific pedagogical approaches. Code-switching in this regard may be considered as form or methodology or technique of translation. But what makes code-switching as a stylistic translation different is that it was used as a tool to translate a very significant document or canon that is considered as the greatest and most notable book of all times. Thus it became a linguistic instrument. This may now be considered that the usage of code-switching is already applicable in almost all discourses including a religious text like the bible.

Keywords: biblical translation, code-switching, communicative translation, Filipino bible

Panimula

Taong 2018 nang ilunsad ng *Philippine Bible Society* ang isang bersyon ng bibliya sa Filipino na masasabing inihulma sa kasalukuyang henerasyon. Isa itong bersyon na umaklas sa nakasanayang kontent ng isang banal na dokumento na saligan ng pananampalataya at aral ng Kristiyanismo partikular na ng mga Katoliko. *Ang New Testament Pinoy Version Catholic Edition* ay masasabing isang alternatibong saligan na may kakaibang paggamit ng estilo ng pagkakasalin sa mga salita, aral at turo ni Kristo. Masasabing kakaiba ang nilalaman ng bibliang ito kung ihahambing sa nakasanayan. Kung titingnan ang istruktura ng pagkakasulat, binubuo ito ng pagsasama-sama ng mga salita, na sa diksurong Filipino, *ng mga wikang Inggles at Filipino*. Maituturing ang ganitong estilo bilang *code-switching*. Sa balbal na pag-uunawa sa wika, itinuturing ito bilang *Taglish* o *Engalog*. Sublit sa mas mataas at malalim na dirskurso at pang-unawa, ikinokonsidera ito bilang *code-switching*. Hindi na bago ang ganitong pamamaraan. Noon pa man, nagagamit na ang ganitong estilo hindi lamang sa verbal kundi pati na rin sa mga formal o informal na sulatin. Isang malaking hamon din ang ganitong pamamaraan sapagkat dito nagkakaroon ng diskusyon hinggil sa integridad ng pagsasama-sama ng dalawang magkaibang wika sa iisang pagkakataon. Subalit nagkakaroon pa rin ng ugnayan at kahulugan ang paggamit nito dahil sa taglay na mga aspekto na nakapaloob sa bawat wikang sangkot. Sa isang gawi, isang pamamaraan ang *code-switching* (*may kamalayan man o wala*) sa wika, sintaktika, estrukturang gramatikal at estilo kung saan ang bawat bahagi ng mga pananalita ay naciaakma alinsunod sa nakalaang kultura (Campbell, 2022) (*salin*). Hindi na bago ang paraan ng pagkakahayag, pagbabasa o pagkakasulat na ganito kaya't nagagamit na ito sa iba't ibang paraan ng komunikasyon bilang linggwistikong instrumento sa pagbuo ng mga aralin at pagsusuri sa iba't ibang diskurso (Li, 2018) Kung gayon, nagagamit na ito sa pangkalahatan lalo't higit para sa isang banal na dokumento tulad ng bibliya na siyang plinanong mithiin ng *Philippine Bible Society* sa paglabas ng ganitong klaseng bersyon ng sulat-salin.

Inilarawan ito ng *Philippine Bible Society* bilang isang *heterogenous* (sa *pagkakasulat* o *pagkakasalin*). Sinasabing mas natural o likas ito sa dahilang may mga ekspresyon, sa kasalukuyang panahon na mas madaling ihayag sa Inggles o (sa Filipino) o sa kumbinasyon ng mga wikang ito. (Del Corro, 2019). Hindi naman isang malaking isyu ang pagkakagamit ng dalawang mga naghahalinhinang mga wika subalit ang kakaiba rito, nagagamit ang ganitong pamamaraan sa isang canon tulad ng isang bibliya.

Maaari pa ring gamitin ang isang wika na maituturing na kontemporaryo para sa isang banal na dokumento tulad nito.

Dahil sa mga ganitong kaganapan, masasabing bukas na ang lipunan sa pagdefayn bilang isang *bilingual community*. Naipapakilala na ang ganitong pamamaraang istrategikal pagdating sa larangan ng pagsasalin kung saan naglalayong maging mas epektibo at komunikatibo ang mensaheng ipinapahatid nito. (Essen, 2022). Ang lipunan sa pangkalahatan lalo na ang mga mananampalataya sa partikular ay sila nang nakikinabang sa mas magaan at mas napapanahong isyu ng paggamit ng mga salita at mga pagpapakahulugan nito. Kung gayon, mas nailalapit ang biblia sa tao at mas napapadali ang kapakinabangan dito bilang patnubay at gabay pagdating sa buhay espiritwal at pananampalataya. Sa ganitong paraan, bibigyang-suri ang ilang piling berso ng New Testament Pinoy Version Catholic Edition at kung paano nagamit ang mga estilong ito sa pagkakasulat bilang anyo ng pagsasalin ng biblia.

May kaugnayan ang pag-aaral na ito sa tema ng San Beda University para sa academic year 2022-2023 kung saan naka-fokus sa pananampalataya at misyon hindi lamang ng simbahan kundi ng pamantasan. Sa ganitong paraan, nagagamit ang pagsasalin hindi lamang upang maipalaganap ang pananampalataya kundi pati na rin ang misyon sa pagkamit ng isang may kalidad na sulatin, dokumento at pagsusulat. Maiuugnay din ito sa SDG #4: Quality Education sapagkat maikokonsidira ang isang biblia bilang *canon* na maaaring repleksyon ang pag-aaral o pagsusuri rito bilang isang malakihang kaparaanan ng pagpapalawak ng kaalaman hindi lamang sa isang partikular na disiplina kundi sa iba pa mula sa usaping linggwistika, kultura, relihiyon at mga katulad nito. Ganon din, ang paggamit ng code-switching ay isang paraan upang makapagdulot ng mas maaliwalas na pagkakaunawa dahil nagiging mas madali ang paggamit ng dalawang wika sa iisang konsepto. Sa ganitong paraan, nagkakaroon ng matibay na pundasyon ang konsepto ng isang malalim na pang-unawa sa edukasyon, pananaliksik at lalo't higit sa pananampalataya.

Paglalahad ng Suliranin

Sa pag-aaral na ito, sasagutin ang mga sumusunod na katanungan;

Anong estilo ng *bible translation perspective* ang nagamit sa pagkakasalin ng New Testament Pinoy Version Catholic Edition? Paano nagiging komunikatibo ang isang maituturing na code-switched

translation? Napahalagahan ba ang pagiging sagrado ng biblia sa paraan ng pagkakasalin nito? Anong suri ang nagamit at maaari pang magamit sa pagsasalin ng bibliang ito?

Kahalagahan ng Pag-aaral

Kung tutuusin, may kabuluhan pa rin ang pagkakalimbag ng biblia sa henerasyong ito. Isang salik pa rin ang relihiyon na gumagabay sa pag-unlad ng tao sa lipunan at karamihan at karaniwan sa mga relihiyon, ang biblia pa rin ang kanilang nagiging saligan upang mapaigting ang kani-kanilang mga aral. Bukod sa katotohanan na isa ito sa pinakamahalagang libro para sa mga mananampalataya, ito rin ang hugutan ng inspirasyon ng tao kung kaya't isang matibay na hakbangin ang isinagawang ito ng Philippine Bible Society. Ang paraan ng pagkakasalin ng nabanggit na biblia ang maaaring maging tulay sa kasalukuyang henerasyon upang mapalapit pa sa kahalagahan ng paggamit nito lalo bilang mga mananampalataya. Nagiging paran ang pagkakasalin upang maiankla sa wika ng kasalukuyang panahon ang mensahe nito. Katulad ng ibang disiplina, nagiging paraan ang gawi ng pagsasalin upang mailagay sa kasalukuyang panahon ang pagtahak sa pagpapakahulugan nito.

Sa aspekto naman ng paggamit ng code-switching sa larangan ng edukasyon at/o sa lebel ng pedagohiya, nagiging mas hitik ang paggamit ng ganitong estilo dahil naituturing ito bilang *mas malapit sa realidad na pagkakasalin* (Gutierrez, 2018) (salin). Ang aspektong pagiging komunikatibo nito ang nagtutulak upang mas basahin pa ang isang araling maaaring maibahagi sapagkat nagkakaroon ng kalinawan at kaayusan sa pagtutuon sa isang kaisipan. Ganon din, mas lumalaki din ang potensyal ng paggamit ng ganitong metodolohiya sapagkat mas lumalawak pa ang kaalaman ng isang mag-aaral sapagkat nabibigyan sila ng pagkakataon na mas maunawaan pa ang kanilang pinag-aaralan. Naipapakita sa kanila ang iba pang anyo ng kultura, simbulismo at iba pang pagpapakahulugan. Tinatawag itong *alternation* (Gutierrez, 2018) kung saan humahantong sa pagsasangandaan ng mga aspekto na nakapaloob sa bawat diskurso.

Mga Layunin ng Pag-aaral

Inaasahan ang mga sumusunod sa kabuuan ng pagtalakay:

1. Matukoy ang teoretikal at siyentipikong paraan ng pagsasaling isinagawa sa New Testament Pinoy Version Catholic Edition.
2. Makabuo ng isang malinaw na perspektibo kung bakit nagagamit ang ganoong estilo ng pagkakasulat/pagkakasalin ng bibliang nabanggit.
3. Mabigyang-linaw ang ilang isyung pangwika sa estilo ng pagkakabuo ng nabanggit na biblia.
4. Mailahad ang mga pamamaraan ng pagkakasulat/pagkakasalin ng nasabing bibilia.
5. Mapang-ibabaw ang pananampalataya bilang tanging buod ng estilo ng pagkakasulat o pamamaraan ng pagkakasalin ng nasabing biblia.
6. Makatulong ang suring-salin bilang pamaraan sa pagkatuto at pagkakaturong ng code switching bilang epektibong paraan ng komunikatibong diskurso.
7. Matukoy ang kabuluhan ng pagkakagamit ng wika bilang mekanismo sa mas komunikatibong kaparaanan.

Metodolohiya

Sa gagawing papel, pagtutuunan ng pansin ang mga tala hinggil sa teorya ng code-switching at ang kinalaman nito sa pagsasalin sa kabuuan at sa pagsasalin ng biblia sa partikular. Kung gayon, kwalitativ *archival* ang magiging paraan ng pagtuon sa metodolohiya ng pagdisenyo sa pananaliksik. Pagtutuunan ng pansin ang mga pag-aaral pagdating sa usapin ng wika at mga kaparaanan sa pagsasalin. Hindi nito kukuwestyunin ang paraan ng pagkakasalin ng biblia bagkus hahanapan lamang ng mas magaan na pagpapaliwanag ang bagong paraan ng pagsasalin na isinagawa sa nabanggit na biblia.

Magsasagawa ng komparatibong analisis buhat sa nakasanayang salin ng biblia sa Filipino at sa estilo ng pagkakasulat at pagkakasalin ng New Testament Pinoy Version Catholic Edition. Ganon din, gagawing saligan ang Inggles (*source language*) bilang basehan ng mga nabanggit na pagkakasulat/pagkakasalin sa pamamagitan ng New International Version. At dahil *relay translation* o pagsasaling-tulay ang pamamaraan ng pagsasaling-suri ng New Testament Pinoy Version Catholic Edition, gagawin namang basehan ang Magandang Balita Biblia para naman sa istandaridasadong salin nito sa Filipino.

Aktuwal na Diskusyon

Sa tatlong wika nasusulat ang orihinal na Biblia. Ang Hebrew, Greek at Aramaic. Sa kasalukuyan, may ilan pa ring nakadokumentong nakasulat sa mga wikang ito. Nito lamang Pebrero 15, 2023, isinubasta ni Tony Yori ng Sotheby's sa New York ang isa sa pinakamatanda, pinakakumpleto at maaaring maging pinakamahal na bersyon ng biblia na nakasulat sa wikang Hebrew (Lane, 2023). Testimonya lamang ito na may kabuluhan pa rin sa kasalukuyang panahon ang biblia. Kapag pinag-usapan ang sining ng pagsasalin, hindi maaaring mabanggit ang sining na inuukit sa pagsasalin ng biblia. Si St. Jerome ang isa sa mga kinikilalang nagsalin ng biblia sa Latin at si John Wycliffe (1330) naman ang nagsalin nito sa Inggles (Santiago, 1997). Sa disiplina ng pagsasalin, malaking bahagi ng kasaysayan nito ang yugto kung saan nagkaroon ng malaking puwang ang pagsasalin sa biblia. Noong mga panahong iyon, isyu sa pagsasalin ang tinatawag na *word for word* (salita sa salita) at *sense for sense* (diwa sa diwa) na pagsasalin. Iyon nga lamang, dahil sa hakbang na ito ni Wycliffe, nabigyan ng pakahugan ang pagsasalin ng biblia na ang tao ay may responsibilidad sa Diyos bilang repleksyon ng kanyang aral at salita. Simula noong mga panahong iyon, unti-unti nang nagkaroon ng iba pang antas ng pagsasalin ang biblia buhat sa iba't ibang wika. Sa lawak ng sakop ng pananampalataya, hindi lamang ang banal na salita ng Diyos ang naisasalin o naisasatitik bagkus pati na rin ang iba pang aspekto na maaaring makaharap sa pagsasalin hindi lamang ng biblia kundi ng iba pang texto sa pangkalahatan. Ilan sa mga salik na ito ang kultura, dibisyon ng relihiyong pinaniniwalaan, at iba pang mga suliranin sa aspekto ng linggwistika.

Sa Pilipinas, noong mga huling taon ng 1800's, isinalin ni Don Pascual Poblete sa Tagalog ang mga *Ebanghelyo* at *Mga Gawa* (*Acts of Apostle*) ng Bagong Tipan kasabay ng kanyang bantog na kauna-unahang pagkakasalin sa Tagalog ng Noli Me Tangere. (<https://bible.org.ph/timeline/early-filipino-translations>).

Subalit nag-iba ang ihip ng hangin nang simulan ng Philippine Bible Society ang New Testament Pinoy Bible Catholic Edition. Maisasaad ang istruktura kung paano naisulat/naisalin ang bibliang ito. Matutunghayan sa talahanayan sa ibaba ang mga piling berso mula sa saling ito ng Bagong Tipan at mula rito ipapaliwanag ang paraan ng pagkakasalin nito. Ang mga piling berso ay personal na pinili ng nagsusulat alinsunod sa paraan ng pagkakasunod-sunod ng mga aklat ng Banal na Tipan. Hindi anman maaaring piliin ang lahat ng berso at gamitin sa pag-aaral/pagsusuri.

Talaan 1.

Mga piling berso mula sa Bagong Tipan

English Translation from New International Version	Filipino Translation from Magandang Balita Biblia	New Testament Pinoy Version Catholic Edition Translation
<p>Matthew 23: 13-15 Seven Woes on the Teachers of the Law and the Pharisees</p> <p>“Woe to you, teachers of the law and Pharisees, you hypocrites! You shut the door of the kingdom of heaven in people’s faces. You yourselves do not enter, nor will you let those enter who are trying to. ^[a]“Woe to you, teachers of the law and Pharisees, you hypocrites! You travel over land and sea to win a single convert, and when you have succeeded, you make them twice as much a child of hell as you are.</p>	<p>Mateo 23: 13-15 Tinuligsa ni Jesus ang mga Tagapagturo ng Kautusan at ang mga Pariseo Kahabag-habag kayo, mga tagapagturo ng Kautusan at mga Pariseo! Mga mapagkunwari! Hinahadlangan ninyo ang mga tao upang hindi sila makapasok sa kaharian ng langit. Hindi na nga kayo pumapasok, hinahadlangan pa ninyo ang mga nais pumasok! Kahabag-habag kayo, mga tagapagturo ng Kautusan at mga Pariseo! Mga mapagkunwari! Inuubos ninyo ang kabuhayan ng mga biyuda at ang idinadahilan ninyo’y ang pagdarasal ng mahahaba! Dahil dito’y lalo pang bibigat ang parusa sa inyo! Kahabag-habag kayo, mga tagapagturo ng Kautusan at mga Pariseo! Mga mapagkunwari! Nilalakbay ninyo ang karagatan at ginagalugad ang buong daigdig makahikayat lamang kayo ng kahit isang Hentil sa pananampalatayang Judio. Ngunit kapag ito’y nahikayat na, ginagawa ninyo siyang masahol pa at lalong dapat parusahan sa impiyerno kaysa sa inyo.</p>	<p>Matthew 23: 13-15</p> <p>Sinuway ni Jesus ang mga Teachers ng Law at mga Pharisees</p> <p>Kawawa kayo, mga teachers ng Law at mga Pharisees! Mga plastik kayo! Hinahadlangan nyo ang mga tao na makapasok sa kaharian ng langit. Hindi na nga kayo pumapasok, hinahadlangan nyo pa ang iba na gustong pumasok. Kawawa kayo, mga teachers ng Law at mga Pharisees! Mga plastik! Inuubos nyo ang kabuhayan ng mga byuda, tapos nagpe-pray kayo nang mahaba para magpa-impress! Dahil dito lalo kayong mapaparusahan! (p. 61)</p>
<p>Matthew 23: 37 Jerusalem, Jerusalem, you who kill the prophets and stone those sent to you, how often I have longed to gather your children together, as a hen gathers her chicks under her wings, and you were not willing.</p>	<p>Mateo 23: 37 Ang Pag-ibig ni Jesus sa Jerusalem Jerusalem, Jerusalem! Pinapatay mo ang mga propeta at binabato ang mga isinugo sa iyo! Ilang ulit kong sinikap na kupkupin ang iyong mga anak, kung paano tinitipon ng isang inahin ang kanyang mga sisiw sa ilalim ng kanyang mga pakpak, ngunit ayaw ninyo.</p>	<p>Matthew 23: 37 Ang pagmamahal ni Jesus sa Jerusalem Jerusalem, Jerusalem! Pinapatay mo ang mga prophets at pinagbabato ang mga messengers ng Diyos na pinapadala sa iyo! Gustung-gusto ko sanang yakapin ang mga anak mo, gaya ng inahin na ginagather ang mga sisiw nya sa ilalim ng pakpak nya. Pero ayaw mo! (p. 63)</p>

Talaan 1.*Patuloy*

English Translation from New International Version	Filipino Translation from Magandang Balita Biblia	New Testament Pinoy Version Catholic Edition Translation
<p>Luke 17: 29-30 But the day Lot left Sodom, fire and sulfur rained down from heaven and destroyed them all. It will be just like this on the day the Son of Man is revealed.</p>	<p>Lukas 17: 29-30 Ngunit nang araw na umalis si Lot sa Sodoma, umulan ng apoy at asupre at natupok silang lahat. Ganoon din ang mangyayari sa pagdating ng Anak ng Tao.</p>	<p>Luke 17: 29-30 Ang Pagdating ng Kaharian ng Diyos Pero nung araw na umalis ng Sodom si Lot, umulan ng sulfur at apoy at namatay silang lahat. Ganon din ang mangyayari sa araw na iri-reveal ang Son of Man. (p. 189)</p>
<p>Luke 20: 20-21 Paying Taxes to Caesar Keeping a close watch on him, they sent spies, who pretended to be sincere. They hoped to catch Jesus in something he said, so that they might hand him over to the power and authority of the governor. So the spies questioned him: "Teacher, we know that you speak and teach what is right, and that you do not show partiality but teach the way of God in accordance with the truth.</p>	<p>Lucas 20: 20-21 Kaya't naghintay sila ng magandang pagkakataon. Sinuhulan nila ang ilang katao upang magkunwaring tapat na naghahanap ng katotohanan. Ginawa nila ito upang siluin si Jesus sa kanyang pananalita, at nang sa gayon ay mapasailalim siya sa karapatan at kapangyarihan ng gobernador. Sinabi ng mga espiya kay Jesus, "Guro, alam po naming totoo ang inyong sinasabi at itinuturo. Hindi kayo nagtatangi ng tao, kundi itinuturo ninyo nang buong katotohanan ang ibig ng Diyos na gawin ng tao.</p>	<p>Luke 20: 20-21 Ang Tanong Tungkol sa Pagbabayad ng Tax So binantayan nilang mabuti si Jesus. Sinuhulan nila ang ilang tao para magkunwaring sincere at hanapan ng mali si Jesus para i-under sya sa kapangyarihan at authority ng Roman governor. Sinabi ng spy kay Jesus. 'Teacher alam po naming tama ang mga sinasabi at tinuturo nyo. (p. 196)</p>

Talaan 1.

Patuloy

English Translation from New International Version	Filipino Translation from Magandang Balita Biblia	New Testament Pinoy Version Catholic Edition Translation
<p>John 5: 6-7</p> <p>When Jesus saw him lying there and learned that he had been in this condition for a long time, he asked him, "Do you want to get well?" "Sir," the invalid replied, "I have no one to help me into the pool when the water is stirred. While I am trying to get in, someone else goes down ahead of me."</p>	<p>Juan 5: 6-7</p> <p>Nakita siya ni Jesus at alam niyang matagal nang may sakit ang lalaki kaya't tinanong niya ito, "Gusto mo bang gumaling? Sumagot ang maysakit, "Ginoo, wala pong maglulusong sa akin kapag gumalaw na ang tubig; papunta pa lamang ako, may nauuna na sa akin."</p>	<p>John 5: 6-7</p> <p>Pinagaling ni Jesus ang maysakit</p> <p>Nakita ni Jesus ang lalaki at alam nyang matagal na itong may sakit. Tinanong ni Jesus ang lalaki, 'Gusto mo bang gumaling?' Sumagot ang maysakit, 'Sir, wala pong magdadala sa sakín sa tubig pag gumalaw na ito. Papunta pa lang ako, may nauna na sa akin'. (p. 225)</p>
<p>John 20: 3-4</p> <p>So Peter and the other disciple started for the tomb. Both were running, but the other disciple outran Peter and reached the tomb first.</p>	<p>Juan 20: 3-4</p> <p>Sina Pedro at ang nasabing alagad ay nagpunta sa libingan. Kapwa sila tumakbo ngunit si Pedro'y naunahan noong isa.</p>	<p>John 20: 3-4</p> <p>Nabuhay si Jesus</p> <p>Pumunta sa libingan sina Peter at yung isa pang disciple. Tumakbo sila papunta dun pero mas naunang nakarating yung isang disciple kaysa kay Peter. (p. 265)</p>
<p>Acts 8: 4-5</p> <p>Those who had been scattered preached the word wherever they went. Philip went down to a city in Samaria and proclaimed the Messiah there.</p>	<p>Mga Gawa 8: 4-5</p> <p>Ipinangaral ng mga mananampalatayang nagkawatak-watak sa iba't ibang lugar ang Salita saan man sila magpunta. Nagpunta si Felipe sa lungsod ng Samaria at ipinahayag doon ang Cristo.</p>	<p>Acts 8: 4-5</p> <p>Pinreach ang Magandang Balita sa Samaria</p> <p>Pinreach ng mga nagkawatak-watak na disciples ang magandang Balita sa lahat ng lugar. Pumunta si Philip sa city ng Samaria at pinreach nya sa mga tao dun ang tungkol sa Christ. (p. 289)</p>

Talaan 1.*Patuloy*

English Translation from New International Version	Filipino Translation from Magandang Balita Biblia	New Testament Pinoy Version Catholic Edition Translation
<p>Acts 21: 27</p> <p>Paul Arrested When the seven days were nearly over, some Jews from the province of Asia saw Paul at the temple. They stirred up the whole crowd and seized him,</p>	<p>Mga Gawa 21: 27</p> <p>Ang Pagdakip kay Pablo Nang matatapos na ang takdang pitong araw, si Pablo'y nakita sa Templo ng ilang Judiong taga-Asia. Sinunggaban nila si Pablo at inudyukan ang mga tao.</p>	<p>Acts 21: 27</p> <p>Inaresto si Paul</p> <p>Pero bago pa makumpleto ang seven days na tinakda para sa ritwal, may mga dunating na Jews galing sa Asia. Nakita nila si Paul sa Temple, gumawa sila ng gulo tapos sinunggaban nila si Paul. (p. 324)</p>
<p>1 Timothy 2: 1</p> <p>Instructions on Worship I urge, then, first of all, that petitions, prayers, intercession and thanksgiving be made for all people—</p>	<p>1 Timoteo 2: 1</p> <p>Mga Tagubilin tungkol sa Panalangin Una sa lahat, ipinapakiusap kong idulog ninyo sa Diyos ang inyong mga kahilingan, panalangin, pagsamo, at pasasalamat para sa lahat ng tao.</p>	<p>1 Timothy 2: 1</p> <p>Pagsamba sa Loob ng Church</p> <p>Una sa lahat, niri-request king ipag-pray nyo sa Diyos na i-bless nya ang lahat ng tao. Ipanalangin nyo silang lahat, at magpasalamat kayo sa Diyos para sa kanila. (p. 481)</p>
<p>Revelations 22: 16</p> <p>“I, Jesus, have sent my angel to give you this testimony for the churches. I am the Root and the Offspring of David, and the bright Morning Star.”</p>	<p>Pahayag 22: 16</p> <p>“Akong si Jesus ang nagsugo sa aking anghel upang ang mga bagay na ito'y ipahayag sa inyo na nasa mga iglesya. Ako ang ugat at supling ni David; ako ang maningning na bituin sa umaga.”</p>	<p>Revelations 22: 16</p> <p>Ang Pagdating ni Jesus</p> <p>Ako si Jesus, pinadala ko ang angel ko para i-announce ang mga bagay na to sa inyong mga nasa churches. Galing ako sa lahi ni David. Ako ang maliwanag na morning star. (p. 599)</p>

Hindi lamang ang Philippine Bible Society ang may ganitong pagtatangka. Noong 2001, naglabas ang Lifeway Press ng isang *bible guide* na iniangkla para sa kabataan noong panahong iyon na sinasabing mga Gen Z. Tinawag nila itong *The Word According to Gen Z* kung saan isa itong *biblical diary* na may tatlumpung-araw na hamon sa mga Gen Z kung paano haharapin ang buhay alinsunod sa mga berso ng biblia. Samantala, ang Divine Marketing Corp naman, naglabas ng ilang piling berso sa Bagong Tipan na iniangkla sa panlasa ng mga GenZ, na sa kanilang paniniwala, upang mapalapit sa kanila ang banal na aklat. Binigyang-komentaryo ito ni Justin Cannon (2020). Ilan sa mga halimbawa ay ang mga sumusunod:

Talaan 2.

Bible Guide

<i>For God so loved the world, that he gave his only begotten Son, that whosoever believeth in him should not perish, but have everlasting life. (John 3:16)</i>	<i>God thought the world was so fire, he ghosted his literal son so that all his #followers would low-key live forever. (John 3:16)</i>
<i>And God said, Let there be light: and there was light. (Genesis 1:3)</i>	<i>And God was like, it's lit, fam: and it was lit, fam. (Genesis 1:3)</i>
<i>Love is patient, love is kind. It does not envy, it does not boast, it is not proud. (Corinthians 13:4)</i>	<i>Love SLAYS #love #slays #slay #loveslays #yasssssgod #instagod #faithfluencer #sinnersbedamned #burninhellsinners #ilovegod #ilovejesus #bodofchrist #amen. (Corinthians 13:4)</i>

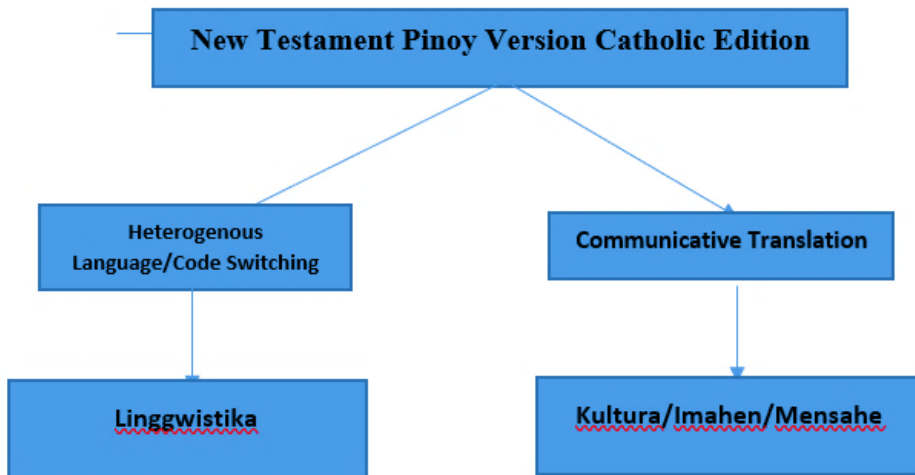
Sa pagsusulat-salin ng Philippine Bible Society, makikita kung paaano idinisenyo ang biblia ayon sa kamulatan at pagkatuto ng kasalukuyang henerasyon. Taliwas sa dalawang nabanggit, buo ang bersyong ito kung kaya't masasabing mas komprehensibo, maingat subalit komunikatibo ang bawat pagkakasalin lalo na kung ang target ay ang pagkuha ng atensyon ng mga mambabasa sa kasalukuyan. Sa larangan ng pagsasalin, ang konsiderasyon sa mga mahahalagang dokumento ay napakahalagang paraan sa pagpapaunawa sa mga kahulugan ng texto.

Pinakamalaking hamon ang pagsasalin ng mga seryosong sulatin at mga awtorisadong mga pahayag dahil kasinghalaga ng una kung saan may pagdidiin sa basal na kahulugan nito (ang salita) ang ikalawa (pangungusap o sa mga panulaan, ang linya) at ang pagsisikap na gawing tuluy-tuloy ang pagtatangka at muling paga-

akma upang makabuo ng salita, pangungusap o texto. (Newmark, 1995)

Freymwork

Sa ganitong paraan, ang pagsusulat/pagsasalin ng New Testament Pinoy Version Catholic Edition, na nagbibigay ng bagong-bihis sa paraan ng pagkakasalin ng Biblia ay maaaring masuri sa pamamagitan ng ganitong balangkas:

Malayang nagagamit ang code switching o sa pakahulugan ng Philippine Bible Society ay isang *heterogenous language*.

May kanya-kanyang *code* ang bawat wika. Dahil maaaring magkaroon ng tumabasan sa pagitan ng mga ito, naiintindihan na rin ang bawat pagpapakahulugan nito dahil sa taglay na mga itinuturing na mga codes. Ang ugnayan ng dalawang magkaibang wika ay mananatiling ugnayan pa rin kung gayon, nagdudulot ito ng pagpapakahulugan. Kaya't kapag pinagsama ang dalawang magkaibang wika, masasabing hindi lamang isang code ang nabubuo kundi dalawa o higit pa daan upang mas lalong maintindihan ang isang kontekto. Ang higit pa sa isa sa mga pagpapakahulugang ito ay maituturing na nakapangilanlang sa kabuuang pagkakaunawa sa mga salita.

Ginagamit ang mga codes upang magbigay interpretasyon at makabuo ng isang pananalita subalit hindi sa isang pananalita lamang. Sa madaling salita, isang sikolohikal na penomena ang “switching-code” na nag-aayos ng pang-unawa sa panloob na kakayahan ng isang tao. (Auer, 1998)

Tingnan kung paano ginamit ang paraang ito sa mga pamagat ng bawat piling berso;

Sinuway ni Jesus ang *mga Teachers* ng *Law* at mga *Pharisees*
 Ang *pagmamahal ni Jesus* sa Jerusalem
 Ang Tanong Tungkol sa *Pagbabayad ng Tax*
Pinreach ang Magandang Balita sa Samaria
 Pagsamba sa Loob ng *Church*

Madaling mintindihan ang mga ito sapagkat maikli lamang ang mga pamagat ng berso subalit kahit ianyo ito bilang talata, ganoon din ang nagiging indikasyon, may code na maiuugnay sa bawat pagpapakahulugan. Nagmimistulan ang wikang Inggles bilang emfasis sa kabuuang pahayag. Tinatawag ang pamamaraang ito bilang *situational code* kung saan may pagbabago sa wika at nasasaad ang pinakanatatanging (*salita, anyo o salik*) na nagagamit dito (Alzabidi, 2017). Sa pananalitang Pilipino, nagagamit ang Inggles bilang wikang pansalo sa mga salitang bihirang magamit o hindi mahanapan ng katumbas sa lokal na salitaan kapag isinama ito sa isang pahayag. Bagamat nadidiskaril ang sintaktika ng mga sangkot na wika, napapanatili pa rin ang kahulugan nito sapagkat nakakatulong ang bawat codes na gamit.

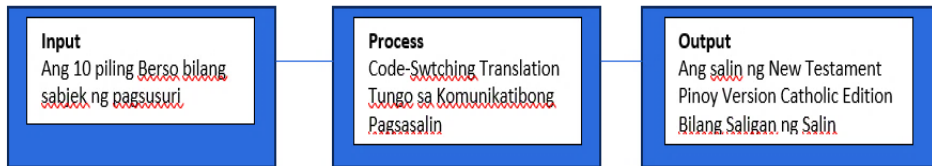
Sanay na ang mga Pilipino sa ganitong kaparaanan subalit indikasyon ito na sa mga ganitong sitwasyon, una, mas nananaig ang pagkakagamit ng wikang Inggles kung ihahambing sa Filipino at ikalawa, sumusunod naman ang pagkakagamit ng mga salitang Inggles sa sintaktika ng pangungusap sa Filipino (Bautista, 1980). Pansinin kung paaano naaaninag ang mga salitang Inggles sa bawat salin ng berso. Matunog ang pagkakagamit ng mga salitang ito mula sa pamagat hanggang sa mga talata. Subalit kung titingnan, ang kabuuang estruktura nito ay sa Filipino pa rin. Tulad halimbawa ng *Kawawa kayo, mga teachers ng Law at mga Pharisees!* (Matthew 23: 13-15) Tila napaigting lamang ang pagkakagamit ng salitang *teachers* (mga guro), *law* (batas) at *Pharisees* (pariseo) dahil ginamitan ito ng *pantukoy* na ang estilo ay sa estilo ng paggamit ng pantukoy sa pangungusap na Filipino. Ganoon din sa bersong *Pero nung araw na umalis ng Sodom si Lot, umulan ng sulfur at apoy at namatay*

silang lahat (Luke 17: 29-30), kung saan ang naemfasize naman ay ang salitang sulfur (asupre).

Makikita rin sa pagsasalin kung paano ang ilan sa mga salita sa Inggles ay nagagamit bilang pandiwa. Gaya halimbawa ng mga sumusunod; *Gustung-gusto ko sanang yakapin ang mga anak mo, gaya ng inahin na ginagather ang mga sisiw nya sa ilalim ng pakpak nya* (Matthew 23: 37), *Ganon din ang mangyayari sa araw na iri-reveal ang Son of Man* (Luke 17: 29-30) at *Pinreach ng mga nagkawatak-watak na disciples ang magandang Balita sa lahat ng lugar* (Acts 8: 4-5). Nasuri na ang ganitong kaparaanan ng paggamit ng Inggles na nagagawang pandiwa ni National Artist na si Rolando Tinio sa pamamagitan ng kanyang akdang *Pilipino para sa Pamantasan* noong 1974 kung saan kanyang sinabi na kung hindi maiiwasan ang paggamit ng Inggles, maaari itong gawing pandiwa. Sa verbal na diskurso, nagiging komon na lamang ito subalit nagiging iba kapag ito ay nakasulat lalo na at tulad ng sa biblia. Sa ibang pagkakataon, ang ilang mga pandiwang Inggles ay higit na mas nagagamit sapagkat nasasaad ng kontexto na mas natural o likas ito. Gaya halimbawa ng mga salitang *withdraw* (kubra o kuha), *lunch* (pananghalian) at *library* (silid-aklatan). Sa pangaraw-araw na usapin, maaaring sabihin na, “magwi-withdraw na muna ako” (*sa atm o banko*) sa halip na “kukubra muna ako” o nag-lunch ka na?” sa halip na “nananghalian ka na ba?” o “pupunta lang kami sa library” sa halip na “pupunta lang kami sa silid-aklatan” Dito makikita na sa mas praktikal na pamamaraan nagagamit ang Inggles at mas akma at mas nagkakaroon ng mas komunikatibong lapit. Kung kaya’t sa anyo ng pagkakasulat/pagkakasalin ng mga berso sa New Testament Pinoy Version Catholic Edition, napagtagumpayan din namang gamitin ito sapagkat ganoong pamamaraan din ang nagawa. Ibig sabihin, sa mga pangaraw-araw na diskurso man o usapan o sa pormal na dokumentasyon, nagagamit pa rin ang mga pandiwang Inggles sa estrukturang pangungusap sa Filipino. Dito ngayon pumapasok ang pagiging komunikatibo ng saling isinagawa sa New Testament Pinoy Version Catholic Edition.

Operasyunal na Freymwork

Maaaring pagtutuunan ng pansin ang daloy ng basehan kung paano nasuri at natukoy ang direksyon ng pagkuha ng pagpapakahulugan sa pagsusulat/pagsasalin ng New Testament Pinoy Version Catholics Edition sa pamamagitan ng ganitong pamamaraan:

Bilang Input, kung titingnan, matutukoy na pangunahing tulong ang mga berso ng New Testament Pinoy Version Catholic Edition upang makapag-ambag sa kritisismo nito sa aspekto ng sulat-salin. Ito ang direktang nagagamit sa pagtukoy kung paano masususri ang sulat-salin ng nabanggit na Biblia. Muli, kagaya ng nabanggit, napili ang mga bersong ito sa ngalan ng pagkakasunud-sunod ng mga aklat sa Bagong Tipan. Sa aspekto ng Proseso (Process), natutukoy ang pamamaraang code-switching bilang metodo hindi lamang ng pagsulat kundi ng pagsasalin. Mula sa kaparaanang ito, bilang Output, magagamit ang pamamaraan ng pagsusulat/pagsasalin bilang saligan kung paano magagamit at matutukoy ang tinatawag na code-switched na pagsasalin

Ilang Mga Komentaryo sa sulat-salin ng New Testament Pinoy Version Catholic Edition

Dahil sa ganitong pamamaraan ng pagkakasulat ng Biblia, maraming komentaryo at opinyon ang naglabasan. Taliwas ito sa mga ibang kontemporaryong pagkakasulat/salin ng biblia dahil sa taglay nitong estilo. Gaya halimbawa sa vlog ni Bible Ninja noong Agosto 2020. Diin niya, bagamat may mga hindi nakakaunawa kung bakit ganoon ang pagkakasulat ng bersyong ito ng Biblia, tinutumbok nito na may ispesipikong mambabasa o sa kanyang salita *crowd* ang New Testament Pinoy Version Catholic Edition. Ang layuin lamang ayon pa rin sa kanya, ay hindi upang iakyat ang pagkakasulat/pagkakasalin ng Biblia sa ganitong estilo bagkus ay upang ibaba ito sa henerasyon ngayon na nangangailangan ng pang-unawa sa biblia. (<https://www.youtube.com/watch?v=BwahX4e0B1Y&t=156s>). Dagdag pa niya, ginawa ang sulat-salin na ito hindi para sa mga dalubhasa

ng teolohiya, pastor o mga pari sa halip para sa mga kabataan na iyon ang wika ang sa kasalikuyan. Sa video naman ng isang vlogger sa tawag na Team Lyqa, isinaad niya noong 2019, nakikita niya, kasama ng mga nagkokomento sa kanya na ang pagsusulat-pagsasalin ng New Testament Pinoy Version Catholic Edition ay isang pamamaraan na maaaring mapakinabangan subalit hindi tulad ng ibang sulat-salin ng biblia, isa itong pamamaraan na may limitasyon at hangganan. Ibig sabihin, iilan lamang ang taong maaaring makapgtangkilik, makaunawa o makagamit nito subalit sa kabila ng lahat, natutukoy kung sino ang gumagamit at nailalahad ang paraan ng pagkakagamit nito. <https://www.youtube.com/watch?v=twUiiPphZsQ>. Sa isang video naman ng Power Learning Biblical Greek, sinasabi na hindi dahil sa iba ang pamamaraan ng pagkakasulat-salin ng New Testament Pinoy Version Catholic Edition, partikular na ang code-switching, nababastos na ang wika ng pagsusulat/pagsasalin ng Biblia. Isa itong pag-aadjust mula sa nakalakihan ng pagsusulat/pagsasalin/pagbabasa ng Biblia sa henerasyon sa kasalukuyan. <https://www.youtube.com/watch?v=6Ic6aNW9-Go>. Marami pang ibang video/komentaryo ang nagpapaliwanag sa kontrobersya na mayroon ang New Testament Pinoy Version Catholic Edition. Mayroon ding mga hindi panig at nagbibigay ng kani-kanilang mga madidiin na pahayag hinggil dito subalit sa mga nabanggit na mga video, masasabing, hindi man nagpapahayag ng suporta sa pagkakalimbag nito, naipapakita naman kung gaano nagiging epektibo at sumasang-ayon ang paraan ng code-switching bilang bagong estilo ng pagkakasulat/pagkakasalin ng Biblia partikuar na ang Bagong Tipan.

Ang pagiging komunikatibo ng sulat-salin ng New Testament Pinoy Version Catholic Edition

Maituturing na likas (natural) na wika ang konsepto ng pagiging komunikatibo ng isang wika o tinatawag na pragmatika lalo't higit sa aspekto ng pagsasalin. (Green, 1989). Isang hamon sa proseso nito ang target language (TL) at kung magiging epektibo ba ang kahihinatnan nito. Subalit tandaan na walang wika ang direktang magkakatumbas at walang wika na may kaparehong mga pagpapakahulugan. Gaya ng nabanggit, may mga codes ang mga ito. Kung gayon, sa pagsasalin, bagamat may kahirapan sa paghahanap ng tumbasan ng mga salitang isasalin, mayroon pa ring bahagi sa mga himay ng bawat wikang sangkot ang may pakahulugan. Sa madaling salita, nagkakaroon ng ugnayan at may koneksyon.

Masisilayan sa mga ngilid ng wika, kailangang makita na ang *untranslatability* ng isang salita ay may iba't ibang pamamaraan sa pag-unawa rito kung saan bahagi ang pagkakaroon ng isang “pagkakamali” at may bisa ang pag-intindi sa mga usaping linggwistik na nagbibigay-daan

sa iba pang pagpapakahulugan. Kung gayon, nagsasaad ang pagsasalin ng pag-uugnay sa isang hindi mabigyan ng interpretasyon (o salin) at ang pagiging komunikatibo nito o ang tinatawag na “otherness” ng isang texto daan upang maging komunikatibo ito. (Mikhailova, 2005) (salin)

Sa kontekto ng pagsasalin ng New Testament Pinoy Version Catholic Edition, maaaring ang unang impresyon dito ay iba o taliwas sa tradisyunal na kaparaanan sa pagkakasulat-salin ng isang biblia, subalit ang hiwaga ng paggamit ng pamamaraang code-switching ang mistulang tulay upang maunawaan ang pahiwatig ng biblia sa pangkasalukuyang henerasyon daan upang masabi at matukoy na may kabuluhan ang hakbang na pamamaraan ng pagsasaling ito, Nagkakaroon ng kahulugan ang mga ugnayan na mayroon ang dalawang sangkot na mga wika sa loob ng isang pangungusap bilang iisang konsepto. Sa ganitong paraan, nagiging interaktibo ang proseso ng pagsasalin (Getnzler, 1993) at higit na mas nauunawan ang pagpapakahulugan nito dahil sa taglay na mensaheng madaling maintindihan o maunawaan dahil naayon sa panahon.

Dito ngayon masasabi na tila layon ng isang pamamaraan ng pagsasalin ng New Testament Pinoy Version Catholic Edition na maging malinaw ang paglalahad ng mga kahulugan na taglay nito sa kabila na taliwas sa nakagawiang pagsusulat-pagsasalin ng biblia. Nagiging epektibo at tanggap pa rin sa kabila ng pinagsama ang dalawang magkaibang mga wika. Ito rin ang pinaniniwalaan ng isa sa mga dalubhasa sa pagsasalin na si Roman Jakobson na sinasabing nakakapandulot ng pahiwatig ng pagpapakahulugan ang lahat ng mga gawi at mga katangian nito pagdating sa paggamit ng code-switching sa larangan ng pagsasalin (Hermanback, 2011). Kung gayon, masasabing ang suring-salin na maaaring magawa o mabuo sa New Testament Pinoy Version Catholic Edition ay isang malawakang pagpapaliwanag sa bagong desayn na ito ng pagkakasulat ng biblia sa kontekto ng epektibong proseso ng pagsasaling komunikatibo.

Hindi gawaing pangkaisahan ang pagsasalin sa halip, isa itong puno ng tensyon at mga pagkakasalungat dahil nagsasangang-diwa ang mga kahulugan ng mga sangkot: mula sa orihinal na wika ng orihinal na texto at mula sa anggulo ng ginagamit na sistema ng pangalawang wika. (Gentzler, 1993)

Nababanaag din sa pagsasalin na ito ang aspekto ng kultura. Isang malaking hamon ang pag-unawa sa paglapit ng kultura ng pagbabasa ng biblia sa kultura kung papaano isinulat at isinalin ang bersyong ito ng biblia. Subalit sa pag-aaral na ito, makikita kung paano inilarawan ang kultura sa pamamagitan ng mga salita. Sa kasalukuyan, masasabing wika na ng henerasyong Gen Z ang gamit ng biblia. Sa buong kasaysayan ng pagsasalin ng banal na aklat, naikokonsidera ang panahon kung paano ito malilimbag. Nang sumapit ang ikalawang bahagi ng Ika-20 siglo, naging tuon sa pagsasalin ng biblia ang kawastuhan at estilo (Sawant, 2013). At isa sa pagkonsidira ng estilo, hindi lamang ng anyo o ng kabuuang taglay

ng isinasalin ay ang kultura. Sa Matthew 23: 13-15, isinalin ang *hypocrite* bilang *plastik* taliwas sa ginamit sa Magandang Balita Biblia na *mapagkunwari* o minsan pa nga, sa ibang bersyon, *mapagpaimbabaw*. Ang salitang plastik ay isang kolokyal na salita na ginagamit para sa mga taong mapagkunwari (o ipokrito). Sa komunikatibong aspekto ng pagpapaliwanag, ang salitang plastik ang madalas na ginagamit. Kung susuriin ang paraan ng pagkakagamit, sa mga kaswal na diskurso, plastik ang ginagamit at sa mga pormal na usapin naman, maaaring sa akademya o sa mga kagaya nito, ang salitang mapagkunwari (*mas simple*) o mapagimbabaw (*mas matalinhaga*) o ipokrito (*Kastila hango sa hypocrite sa Inggles*). At dahil kultura ng kasalukuyang henerasyon ang pinag-uusapan, ang kaswal na pagkakagamit ng plastik ay ang siya ring ginamit sa pagkakasalin sa New Testament Pinoy Version Catholic Edition. Muli, mas madaling maintindihan sapagkat ito ang layon ng pagkakagamit ng mga sulat-salin ng nasabing biblia. Ganoon din sa Luke 20: 20-21 kung saan ginamit naman ang salitang *spy* para sa *espiya*. Muli, may konotasyon sa pananalitang Filipino na ang paggamit ng mga salita sa Kastila o ang sinasabing mga *malalim* na salita ang naitataglay sa mga pormal na diskurso subalit ang pagkakagamit ng salitang Inggles naman ang nagiging barometro ng mas komunikatibo o mas madaling maintindhan na mensahe bunga ng pagkakagamit sa sulat/salin ng New Testament Pinoy Version Catholic Edition. Maaaring sa kultural na usapin ng paggamit ng mga salita sa Inggles bilang likas na mga salita sa pagkakagamit sa araw-araw, nakikita na nagbibigay-daan ito sa pagsasalin ng biblia na pumapasok na sa pagsasalin na may konsiderasyon sa pasalitang anyo ng paghahatid ng salin ng mensahe. Ibig sabihin, iyong mga pagkakataon na naisasalin ag biblia, may pamamamaraan na ginagamit ang pag-intindi rito sa paraan kung paano ito nagagamit sa pasalita kaya't mapapansin na tila kaswal na lamang ang mga salitang nagamit sa mga berso. Dito makikita na ang mas madaling nagagamit sa pasalitang pamamaraan ang mas natural o likas ayon sa layon nito. Sa siyensya ng pagsasalin ng biblia, tinatawag itong *Pasalita at Pagkakagamit na mga Gawang Pag-aaral (Orality and Performance Studies)*.

Karamihan sa mga pagtanggap ng mga hinggil sa biblia ay pasalita na noon pa man, kaya't pasalita na rin ang mga pinaghahanguang kultura (ng pagsasalin ng biblia) at madalas ito'y nakakaligtaan. Nagsimula ang interes ng paggamit nito noong 1960 gaya nang sa pagsasalin ng panitikan. Sa pagsasalita, nagkakaroon ng mga gawang pag-aaral sa pamamagitan ng mga kahulugang extra-linggwistik na silang nagbibigay ng pakahulugan sa pang-unawa ng mga mensahe nito. Marami sa mga tagapagsalin ang batid kung ano ang kapakinabang ng paggamit ng mga pasalitang pamamaraan o estilo ng pagsasalin. (Dickie, 2018) (salin)

Nabanggit na rin ito ng Pambansang Alagad na Sining na si Virgilio Almario kung saan itinuturing niya ang mga pasalita bilang mga *salitang* naunawaan at ginagamit ng karamihan.

Nanaig pa rin ang kuro na may kaibhan ang wikang pasulat sa wikang pasalita. Hindi lagging angkop at dapat panaigin ang tuntuning higit na gamitin sa pagpili ng salita sa gawaing pasulat. Higit nga namang mabilis ngayong ginagamit ang Inggles na *but* na mga estudyante at sila ang target naming noong mambabasa. (Almario, 2015)

Kung gayon, maituturing na ang mga wikang nagagamit sa pasalita ay mga wikang mas madaling maunawaan at maintindihan at mas napapakinabangan dahil may bisa ito na naiintindihan ng lahat sapagkat nagagamit na ito sa paraang pasalita. Iyon ang naging malaking hakbang ng Philippine Bible Society sa pagbuo ng New Testament Pinoy Version Catholic Edition. Ang kalikasan ng pagkakasulat/pagkakasalin nito ay tumutuon kung paano nagagamit ang pagiging komunikatibo ng mga piling salita o konsepto. Kumbaga parang kapag binasa ang mga berso, tila parang nag-uusap lamang ang tunog nito at iyon ang nagiging dahilan kung bakit maaaring matanggap ito ng kasalukyang henerasyon daan upang maging komunikatibo ito. Pansinin ang mga halimbawa sa John 5: 6-7 na nagsasabing *Gusto mo bang gumaling?* Sumagot ang maysakit, *‘Sir, wala pong magdadala sa sakin sa tubig pag gumalaw na ito.* Pansinin na tila napakagaan lamang ang usapin sa pagitan ni Hesus at ng lalaking maysakit na kanyang kausap na tinawag pa niyang “Sir”. Ganoon din sa John 20:3-4 na *Pumunta sa libingan sina Peter at yung isa pang disciple. Tumakbo sila papunta dun pero mas naunang nakarating yung isang disciple kaysa kay Peter.* Napakagaan lamang ng pagkakahayag hinggil sa pagkakatuklas sa libingan ni Hesus na wala na ang kanyang katawan. Nagiging madali ang pagkakabasa rito dahil sa gaan na rin ng pagkakasalin nito.

Sa retorika, kailangang mabaklas ang paraan ng pagkakaunawa sa mga salitang naisusulat sa loob ng konseptong may pagpapalit (reference-switching) at hinayaan ang ganitong pagpapalit upang makita ang kadaluyan ng pagpapakita ng mensahe. Sa ganitong paraan, mas nakakapbigay ito ng atensyon sa mga umuunawa at nakakapandulot din ng iba pang interes. (Hasim & Mason, 1997)

Masasabi nga na kung may isang layon man ang nais ipakita ng pagkakasulat/pagkakasalin ng New Testament Pinoy Version Catholic Edition, ito’y walang iba kundi ang makamit ang naisin nito na mas mapalapit sa puso ng mga mananampalataya ang turo at aral ng biblia kaya’t masasabing may katagumpayan ang pagkakakomunikatibo nito daan upang mas matanggap pa ang banal na biblia ng bagong henerasyon.

Natuklasan/Hinuha

Tulad ng pagsasalin ng ibang texto, daan ang pagsasalin sa pag-intindi at pag-unawa ng isang mensahe. At tulad ng pagkakomunikatibong paggamit ng wika sa lipunan, ang pagkakaunawa sa textong isinasalin ang isa sa mga pangunahing layunin ng pagkakasulat/pagkakasalin ng New Testament Pinoy Version Catholic Edition. Hindi simpleng bagay ang maghangad ng isang

komunikatibong pagsasalin sa bibliya. Sa kabila na hindi nawawala sa panahon ang pag-iral ng bibliya, mayroon pa ring komplikasyon sa pagggamit nito. Sa katunayan, bumaba ng 39% sa Amerika ang nagbabasa nito (Silliman, 2023). Malaking salik ang dahilang ito upang ibunsod ang pagpapalaganap ng mga sulat/saling ganito sa paraang code-switching upang mas makasabay sa wika, kultura, gawi at estilo ng kasalukuyang panahon. Sinasabing nagsisimula ito sa istrukturalismo at may paginilay sa paglaganap (*ng wika*) sa panahon ang makabagong pamamaraan ng pagsasalin (Gentzler, 1993) kung kaya't masasabi na ang nabuo sa pagsasalin ng bibliang nabanggit ay isang paraan na rin ng makabagong panahon na isinalang-alang ang kasalukuyang paggamit ng wika ng kasalukuyan.

Sa pamamagitan ng pagsasalin sa estilong code-switching, maaaring mapalakas nito ang hatak sa muling pagbabasa ng bibliya lalo na ng mga Pilipino sa henerasyong ito. Ang kakaibang anyo ng pagkakasulat/pagkakasalin nito ang nagbibigay-daan upang mas bigyan ng panibagong-bihis ang aspekto ng pagbabasa at pagsusuri sa bibliya. Iniaayon ang estilo ng pagkakasulat at pagkakasalin sa paraang kung ano ang wika ng kasalukuyang henerasyon. Sa ganitong sitwasyon, napapaigting ang paggamit ng metodo ng code-switching na hindi lamang isang kumbensyonal na pamamaraan sa usaping pedagohiya kundi pati na rin sa mga mahahalagang diskurso gaya ng panrelihiyon tulad na lamang ng ginawa ng Philipinne Bible Society. Masasabing epektibo ang paggamit ng code-switching bilang komunikatibong lapit sapagkat dito mas madaling nauunawaan ang mensahe ng diskurso o ng pinag-uusapan. Napapadali ng code-switching bilang alternatibong direksyon ng pagsasalin ang mga hindi maihayag na kahulugan o mensahe kung gamit ang monolingual (na wika) lamang.

Nagagamit ang code-switching bilang pamamaraan na nakakapagpapaayos ng sariling suliranin, bilang alternatibo o kolektibong teknik sa mga usaping monolingual tulad ng pansariling pagtigil (*pagdating sa mga usaping hindi maunawaan*), pagpapahaba ng mga patinig, pagdadalawang-isip sa paggamit ng puwang, pag-uulit at mga katulad nito. (Auer, 1998). Sa larangan ng pagtuturo, nagiging epektibo at mas madalaing makapanghikayat ng pang-unawa at atensyon ito kung higit na mas nagagamit ang kaalaman at pagkaunawa sa wikang pinag-uusapan ang gagamitin. Sa ganitong paraan nakakapag-ambag ang paggamit ng code-switching upang maatim ang isang makabuluhan at may kalidad na edukasyon na ang layunin ay hindi lamang umiikot sa kumbensyunal kundi pati na rin sa pagiging malaya at may kalidad na pamamaraan.

Kung pagbabasehan naman si Gabriel Marcel (1964), nagkakaroon ng laya ang isang tao sa kanyang pag-iral sa pamamagitan ng pagtanggap sa isang sitwasyon kung ano ang nararapat na kanyang tanggapin o dalhin. (https://web.ics.purdue.edu/~smith132/French_Philosophy/Sp95/creat.pdf) Ang pagbibigay ng sarili at pag-ako sa mga tuntunin nito sa pamamagitan ng paglalaan ng panahon, kakayahan, pang-unawa at pagmamahal ay mga manipestasyon bilang panuntunan sa pagyakap sa iba pang kahulugan ng katotohanan. Nakakapandulot din ito ng pag-asa na magbibigay-daan sa isang

katuparan o kaganapan. Sa pagtanggap na ito, naipapakita ang estilo ng pansariling pagpapakahulugan sa katotohanan na maaaring nangyayari na sa kasalukuyan. (<https://reasonandmeaning.com/2014/04/16/marcel-on-hope/>) Sa ganitong usapin, mangyaring magagawa ito sa aspekto ng paglalapat sa suri ng pagsusulat/pagsasalin ng New Testament Pinoy Version Catholic Edition. Ang pagtanggap sa nosyon ng realidad ay hindi naman isang pamantayan lang. Nakapaimbulog ang iba't ibang aspekto na nagtatahi sa pagpapakahulugan nito. Sa usapin ng New Testament Pinoy Version Catholic Edition, nakikita hindi lamang ang katapatan sa larangan ng pagsasalin kundi pati na rin ng katapatan sa pagtanggap na tulad ng iba't ibang salik o impluwensya sa mundo, ang pananampalataya ay maaaring magbago sa pagpapalaganap nito. Ang sulat-salin ng New Testament Pinoy Version Catholic Edition ay tapat sa adhikain na mailapit ang salita ng Diyos sa tao sa kabila ng mga puna, komento o hindi pagsang-ayon dito ng ilan. Ganon pa man, masasabi pa rin ang katagumpayan ng pagkakalimbag dito sapagkat ang mga salita at estilo ng pagkakasulat/pagkakasalin lamang ang nagbago mula sa kombesyunal na limbag.

Sa kabuuan, masasabing matagumpay ang estilong isinagawang ito ng Philippine Bible Society sa pamamagitan ng New Testament Pinoy Version Catholic Edition sapagkat muling napaghaharap ang iba't ibang konsepto, una, ang pag-unawa sa mga turo at aral ni Kristo, ikalawa, ang pagbabalik sa kultura ng pagbabasa sa biblia na nagiging interesante at ikatlo ang paglapit ng pananampalatay sa henerasyon sa kasalukuyan. Nanatili pa rin ang kasagraduhan ng bersyong ito ng biblia bagamat ibang pamamaraan ng pagkakasulat/pagkakasalin ang ginamit dahil una, aprubado ito ng Cardinal ng Archdioces ng Maynila na si Most Rev. Broderick Pabillo, OD at Imprimatur ng pangulo ng Catholic Bishops' Conference of the Philippines na si Most Rev. Romulo Valles, DD. Pangalawa, ilang kaparaanan na rin ang ginawa ng ilang mga grupo ng tao o indibidwal ang naghahangad na mapalapit ang salita ng Diyos sa iba't ibang pamaraan gaya halimbawa ng pelikula, MTV, social media at vlogging. Pangatlo, bukas ang simbahan na paggamit ng mga salita na lumalapit sa diwa, nosyon at kamalayan ng kasalukuyang panahon at tulad ng wika, kailangan ding magkaroon ng pamamaraan ng pagbabago sa pag-unawa ng pananampalataya o maging ang pagsasabuhay dito sapagkat malaki ang impluwensya ng oras at panahon na mayroon sa kasalukuyan.

Nawa'y maging mas daan pa ang pagsusulat/pagsasalin ng New Testament Pinoy Version Catholic Edition sa pag-unawa ng misyon ng tao sa buhay, ito ay walang iba kundi ang pagpapaigting ng pananampalataya gamit ang inspirasyon na nilalaman ng biblia.

Rekomendasyon

Maaaring idamay na rin ang pagsasalin ng Lumang Tipan sa mga darating na panahon upang mas makumpleto na ang paghahangad ng paglalapit ng Banal na Biblia sa tao sa kasalukuyan at sa darating pang taon. At mabilis ang panahon

kung gayon, nagiging mabilis na rin ang mga pagbabago sa pagkakagamit ng wika sa iba't ibang diskurso. Ganoon din, pagtibayin din ang pagkakagamit ng code-switching bilang epektibong paraan ng pagpapahayag ng mga mensahe, sa kahit na anumang diskurso upang nang sa gayon, mas lalo pang lumawak ang pagkakagamit nito bilang epektibong lapit ng pag-intindi, pag-unawa o pag-adap sa isang kaparaanan o diskurso na natatanggap na sa kasalukuyang panahon. Maaari ring gamitin sa ganitong klase ng pagkakasulat/pagkakasalin sa mga nabubuong mga biblical diaries gaya ng ginawa ng *The Word According to GenZ* at iangkla ang mga repleksyon ayon sa kasalukuyang panahon tulad halimbawa ng pagggamit ng social media sa pagpapalaganap ng pananampalataya. Tanggapin man o hindi, nag-aadjust na ang panahon sa kung ano ang nagpapaimpluwensya sa kultura, lipunan at maging sa relihiyon.

Mga Sanggunian

- Almario, V. (2010). *UP Diksiyunaryong Filipino*. Anvil.
- Almario, V. (2015). *Introduksyon sa Pagsasalin*. Komisyon sa Wikang Filipino.
- Alzabidi, A. (2017). Translatability and the Message Imbedded in Code Switching. *International Journal of Language and Linguistic* 4(2), p. 95.
- Auer, P. (1998). *Code-Switching in Conversation: Language, Interaction and Identity*. Routledge.
- Bautista, L. (1980). The Filipino Bilingual's Competence. *Pacific Linguistic* No. 59. <https://link.springer.com/article/10.1007/BF03024960>.
- Campbell, A.C. (2022). Code-switching: More common than you think and hurting your team. <https://www.betterup.com/blog/code-switching#:~:text=more%20relaxed%20vernacular,-,What%20is%20code%2Dswitching%3F,fit%20into%20the%20dominant%20culture>.
- Cannon, J. (2020). Bible Verses Optimized to Appeal to GenZ. <https://littleoldladycomedy.com/2020/07/08/bible-verses-optimized-to-appeal-to-gen-z/>.
- Del Corro, A. (2019). Frequently Asked Questions on the Pinoy Version NT. https://bible.org.ph/pinoy_nt/.
- Dickie, J. (2018). *Revisiting the practice of Bible-translation: The need to engage believers when translating the Psalms*. In *Verbum et Ecclesia* 39 (1), a1819. <https://www.doi.org/10.4102/ve.v39i1.1819>. p. 5.
- Essen, S. (2022). <https://owlcation.com/humanities/Code-Switching-Definition-Types-and-Examples-of-Code-Switching>.

- Gentzler, E. (1993). *Contemporary Translation Theory*. Routledge. p. 83
- Green, G. (1989). *Pragmatics and Natural Language Understanding*. In *Theoria*. 8(1), Noviembre 1993. p. 1.
- Gutierrez, L.P. (2018). Translation in language teaching, pedagogical translation, and code-switching: restructuring the boundaries. *The Language Learning Journal*. Routledge. 1-2
- Hatim, B. & Mason, I. (1997). *The Translator as Communicator*. Routledge. p. 127
- Hermanback, T. (2011). Translatability in Baker, M. & Saladanah, G. *Routledge Encyclopedia of Translation Studies*. Routledge. p.89
- Lane, J. (2023). The oldest, most complete and soon to be the most expensive Hebrew Bible. <https://news.abs-cbn.com/overseas/multimedia/photo/02/16/23/oldest-hebrew-bible-up-for-auction>.
- Li, W. (2018). Translanguaging and Code-Switching: What's the Difference? <https://blog.oup.com/2018/05/translanguaging-code-switching-difference/#:~:text=Code%2Dswitching%20refers%20to%20the,signs%20like%20the%20ones%20above>.
- Magandang Balita Bibliya.
- Mikhailova, N.A. (2005). *Transforming the Language: Translation as Exile And Hermeneutic Dialogue*. <https://etd.library.vanderbilt.edu/etd-07222005-140446>.
- New International Version Bible.
- Newmark, P. (1995). *A Textbook of Translation*. Prentice Hall. p. 163
- New Testament Pinoy Version Catholic Edition*. (2018). Philippine Bible Society.
- Pax, C. (1994). *Creative Fidelity in a Changing World*. https://web.ics.purdue.edu/~smith132/French_Philosophy/Sp95/creat.pdf

- Philippine Bible Society. (2019). Early Filipino Translations <https://bible.org.ph/timeline/early-filipino-translations/#:~:text=Don%20Pascual%20Poblete%E2%80%9420renowned,Gospels%20and%20Acts%20into%20Tagalog>. Retrieved March 13, 2023.
- Reason and Meaning. (2014). Gabriel Marcel on Creativity and Hope <https://reasonandmeaning.com/2014/04/16/marcel-on-hope/>
- Ruther TV (2020). Bakit may mga galit sa New Testament Pinoy Verion? <https://www.youtube.com/watch?v=BwahX4e0B1Y&t=156s>
- Santiago, A. (1997). *Sining ng Pagsasaling-Wika*. Rex Bookstore. pp. 8-10.
- Sawant, D. (2013). History of Translation. <https://studylib.net/doc/25253573/datta-g.-sawant-historyoftranslation>.
- Silliman, D. (2023). How We Read the Bible Now. <https://www.christianitytoday.com/ct/2023/januaryfebruary/bible-reading-numbers-apps-print-online-podcast.html>. Retrieved March 13, 2023.
- Team Lyqa (2018). New Testament Pinoy Version Review – Is it any good? <https://www.youtube.com/watch?v=twUiiPphZsQ>
- The Word According to Genz. (2001). Lifeway Press.
- Tinio, R. (1974). *Pilipino para sa Pamantasan*. Manila.